

SZÖLLŐSI MÁTYÁS

Simon Péter

(RÉSZLET)

Simon lassan tárta ki az ajtót, mert volt egy olyan érzése, hogy valaki várja. Szeretett volna felkészülni a találkozásra, de tudta, hogy engedély nélkül, ismeretlenül lép be a lakásba mindjárt, és arra gondolt, hogy a találkozásra így nem lehet felkészülni. A levegő megmozdult, amint nyílt az ajtó, és Simont szokatlan otthonosság-érzet lepte el. Az első pillanatban ugyan kellemes, de utána már, főleg ebben a szituációban, ijesztő volt. Óvatosan belépett. Azonnal becsukta maga mögött az ajtót, majd, miután fülelt egy kicsit, hall-e valami mozgásra utaló jelet, hogy rajta kívül esetleg más is tartózkodik a lakásban, kulcsra zárta az ajtót. Bent félhomály volt. Először legalábbis nehezen tudta kivenni a tárgyakat. Szürkés foltok voltak a fal tövében vagy arrébb, például az egyik ajtónyílás mellett, amit, épp a sötétebb tónusa miatt, jobban észlelt. Állt vagy egy percig, hátha történik valami, de minden csendes maradt. A tárgyak mozdulatlanul vártak. Talán arra, hogy leessenek, jutott eszébe, mert még az is jobb, mint a ki tudja meddig tartó tehetetlenség. Hallotta a saját lélegzetvételét, s ahogy csendesedik a lüktetés a mellkasában, ami izgalomra utalt ugyan, de közben mégis az egyetlen megnyugtató dolog volt, hiszen legalább összhangban volt azzal, amit tett. Egyedül érezte magát, mert rájött, titkon reménykedett abban, hogy valaki itt majd elmagyarázza neki mindazt, ami az elmúlt három napban történt. Vagy netán kiderül, az csupán egy tréfa, mely a harmincharmadik születésnapja miatt van. Nem tudta, miért érzi, hogy ennek a számnak jelentősége lehet, hiszen még csak nem is kerek évforduló, és hiába igyekezett logikus magyarázatot találni az érzésre, nem jutott eszébe semmi. Számolni kezdett magában. Kivont és összeadott, próbált felidézni néhány fontos eseményt a múltból, ami összefüggésben lehet az elmúlt napok eseményeivel és a korával, de a gondolatai önmagukban üresnek tündek, mintha nem csak arról lenne szó, hogy nem találja az összefüggéseket, hanem hogy már az se volna meg, nem volna felidézhető, ami annyira egyértelmű volt sokáig, hogy gondolkodnia sem igen kellett rajta. De vajon mi volt egyértelmű? Nem tudta, mert ez is csak egy érzés volt. Valamiféle homályos összkép magáról, a múltjáról, a gyerekkoráról, a szerepeiről. Rádöbent, hogy csak az utóbbiról vannak határozott emlékei. Azokról a pillanatokról, amikor tulajdonképpen nem is önmaga volt. Látta, hogy az asztalon világít valami. Kíváncsi lett, mi az. Óvatosan levette a kabátját, fölakasztotta, majd a cipőjét húzta le. Nem akart a világos szőnyegre lépni, nehogy nyomot hagyjon, és annak már egyébként se látta értelmét,

hogy ott az ajtó mellett álldogáljon, ha már úgy döntött, bejön. A szőnyeg puha volt a talpa alatt. Az első pár lépés után megtorpant. Ott is állt egy-két percig, annyira élvezte az alatta elterülő, lágy fűhöz hasonlító szövetet. Akkor már azt is látta, hogy az asztalon egy nyitva hagyott laptop világít. A képernyőjén egy hosszabb szöveg betűi kásásodtak össze. Az asztalon a laptop mellett csak egy állókeretbe tett fénykép körvonalait vette észre még, de azt, hogy mi van rajta, a félhomály miatt nem látta biztosan. A szoba is, akkor tűnt csak föl neki igazán, a méretéhez képest szinte teljesen üres volt. Az asztalon, két fotelon meg a hátul nyújtózkodó állólámpán kívül csak a puha szőnyeg volt benne, amin állt. Érezte, hogy egyre jobban belesüpped a két lábfeje a szőnyegbe, s úgy tűnt, mintha nem csak számára volna kellemes ott álldogálni, hanem mintha a tárgy is betöltené végre a rendeltetését. Simon közelebb lépett az asztalhoz. Érdekelte, vajon mi vagy ki lehet az asztalon álló képen. A fény srégen esett az üveglap mögött húzódó fotóra, amin, ahogy közelebb jutott, egy arc bontakozott ki, melynek főbb vonásai eleinte nem voltak ismerősek neki, de aztán, ahogy kezdett hozzászokni, hogy a határozott fény világítása mellett nézzen az asztal sötétebb része felé, látta, hogy rá emlékeztet. Ijesztő volt a felismerés, amikor már ott állt közvetlenül az asztal előtt, az arcára vetülő erős, fehér fényben, hogy magával néz szembe a fotón. Elkezdte keresni a különbözőségeket, melyek azt bizonyítják, az ott valójában mégsem ő. Amint közelebb hajolt, látta, hogy a fotón szereplő férfi tényleg aggasztóan hasonlít rá, bár maga a felvétel nem volt jó minőségű, inkább homályos, mintha a fókusz nem sikerült volna beállítani, mikor készítették, és, ahogy egyre jobban és jobban figyelte, az otléte mellett mégis csak a bizonytalanság érzését erősítette benne annak életlensége. Mintha az, aki vele szembe néz, nem hasonlítana, csak hasonlítani akarna rá. És épp arra készülne, hogy előlépjen, egy olyan területről, ahová nem lehet egyértelműen belátni. Ezt az érzést erősítette a félhomály is, ami miatt még több időt vett igénybe a képen szereplő arc feltérképezése, és ismét csak rádöbrent, milyen sok mindenből áll össze egy tekintet. Aztán eszébe jutott, hogy az ellenkezése ugyan természetes dolog, hiszen az önállóságát védi vele, de persze nem bizonyít semmit. Nem értette, mit keres ott az a kép. Főleg, ha arra gondolt, hogy az, aki a képen szerepel, egyedül él itt, legyen az bárki. Ha igaz ez, minek van kitéve róla egy kép az asztalra? Ez értelmetlennek és feleslegesnek látszott, mert azt nem gondolhatta, hogy bárki magát szereti nézegetni. Aztán eszébe jutott, hogy talán csak azért van itt, hogy ő, ha ide jön, láthassa – ez a gondolat azonban félelmetes volt. Pontosabban az, hogy ő esetleg más, és nem az a valaki, aki a képen látható, tehát hogy olyasvalakiről készült a felvétel, aki ennyire hasonlít rá. Nem mintha az a lehetőség, hogy ő maga az, ne lett volna továbbra is aggasztó, mert nem tudta volna megmondani, mikor készült a kép, ha ugyan tényleg róla készítették, bizonytalanodott el ismét. Ezeken még gondolkodott egy ideig, de nem értette, melyik változat mit jelent, s hogy mi lehet a következménye. Nézte a képet. Egyrészt, hogy megvizsgálja az arcot, másrészt, hogy képes legyen megbarátkozni a gondolattal, hogy az ott talán mégiscsak ő, hiszen azt a lehetőséget meg-

nyugtatóbbnak vélte, hogy csak azért van hiányérzete, mert maga a kép ismeretlen neki, és nem arról van szó, hogy magát nem ismeri fel benne, hiszen olyan elképesztően hasonlít rá. A fény közben már zavarta, olyan éles volt. Oldalról vágott a szemébe, így, hogy nem a képernyőt figyelte, úgyhogy egy mozdulattal arrébb fordította a laptopot, hogy ne pont rá világítson. Amint megmozdította az eszközt, önkéntelenül is a képernyőre tévedt a szeme, ahol a szöveg már nem csak egy kusza folt volt, mint korábban, amikor még távolabbról nézte, hanem nagyon is olvasható, szavakból és mondatokból álló egész, amelynek egyik sorában meglátta a saját nevét. Megdöbbenő volt, szinte kiugrott a szövegből az az egy szó. Mintha központi elem lenne. És a többi szó csak elmosódva tengődne körülötte. Akkor legalábbis úgy tűnt, mert nem bírt hosszú ideig másra nézni, annyira hihetetlen volt, hogy ott van. A nevére gondolt, ki is mondta egészen halkán, majd arra, hogy nincs, aki meghallgassa, pedig nagy szüksége volna rá. Visszanézett a fényképre. A sötétből határozott mozdulatlansággal tekintett rá a saját arca. Várta, hogy megmozduljon. Hogy beszélni kezdjen, mintha helyette kellene megszólalnia, de ezt persze hiába várta. És azt is tudta, hogy ő maga sem beszélhet a kép helyett, hiszen milyen keveset tud magáról, s hogy az is nagyrészt talán tévedés, mert hát hogyan is láthatná belülről önmagát. Félt attól, hogy nem kíváncsi rá, pedig csak egy kép volt. Megfogta a keretet, majd lefektette, mert már nagyon zavarta, hogy nézi. A szeme visszatévedt a képernyőre, s mivel jobb ötlete nem volt, olvasni kezdte a szöveget, hangosan, hogy a lehető legjobban értse. Lassan haladt. Át akarta látni az összefüggéseket, és gyakran ismételt meg szavakat vagy akár egész mondatokat, mert egyszerre volt számára ismeretlen a szöveg – hiszen teljesen biztos volt benne, hogy nem olvasta még –, és mégis ismerős, már csak a név, a saját nevének olvasása, és a fokozatosan kibomló események miatt, amelyek néhol kísértetiesen emlékeztettek a vele történetekre. Talált egy-két betűhibát, amit legszívesebben javított volna a kényszeres rendszere miatt, azonban nem volt elég bátor ahhoz, hogy a szöveghez nyúljon. Mintha nem volna joga hozzá. Helyenként a szórenden is változtatott volna. Úgy érezte, még folyékonyabb, még sodróbb lehetne a szöveg, de ez sem bontotta le a benne épült gátat, ami megakadályozta, hogy változtasson. Egyre jobban belemélyedt. Annyira lekötötte az olvasás, hogy hosszú időn át bele sem gondolt, hogy köze lehet hozzá, azon túl, hogy épp olvassa. És amikor mégis visszatért a gondolat, mert olyasmi következett, ami nagyon is hasonlított valamire, amire egyébként emlékezett is, akkor továbbhajszolta magát a szövegben, s vagy újraolvasta a részt, mert azt hitte, talán félreértett valamit, vagy épp hogy előrehaladt gyorsan, mert megijedt az egyértelműnek tűnő kapcsolattól, amivel, ahogy belegendolt néha, képtelen mit kezdeni. És így egy idő után félelmetessé vált olvasni a szöveget. Már vagy egy órája ült ott. Alaposan elmerült benne, és letagadhatatlan párhuzamok mutatkoztak az elmúlt napjaival. Lejjebb akart görgetni a lapszélen, hogy olvashassa tovább, de nem ment. Nem volt mit tovább olvasni. Zörgést hallott az ajtó felől. Megmozdította a laptop képernyőjét, hogy lehajtsa, de azonnal ráeszmélt, hogy az is jelentős válto-

zást idézne elő a szobában. Elkezdte visszagörgetni a szöveget az elejére, hogy lát-szólag minden úgy legyen, ahogy akkor volt, amikor belépett a lakásba. Megfogta a képkeretet, hogy felállítsa, de képtelen volt rá. Úgy érezte, elviselhetetlen volna most az a tekintet, ami magára emlékezteti. Mintha túl sok volna már belőle, vagy egyszerűen csak nem tudná, mire kéne gondolnia, ha önmagára gondol. Nyílt az ajtó. Eszébe jutott, hogy megpróbál elrejtőzni, vagy bebújni valahová, ahonnan megfigyelheti, mit csinál a másik. Föl is állt, de valami azt súgta, semmi értelme nincs menekülnie. Kíváncsiság is ébredt benne, hogy hogyan reagál az, ha meglátja, aki most érkezik, és hogy az-e, akire gondol.

Nem látta tisztán az ajtóban álló férfi arcát, mert az előszobaszerű beugróban félhomály volt. Meglepetten vette észre, hogy nem izgul. A vérnyomása stabil volt. A szívverése nem gyorsult fel, s közben arra gondolt, hogy végül is számított erre. Hogy mindez egyszer bekövetkezik. Sőt, az volt az érzése, mintha már meg is történt volna, és egy állandó ismétlődésnek lenne a része, ahol újabb és újabb részletek bontakoznak ki különféle variációkban. Nem volt szokatlan mindez, csak a felismerés lepte meg, hogy ismét azt érzi, valami elvonja a figyelmét a saját gondolatairól, sőt mintha a helyükre lépne, csak épp nem tudta, mi. A másik beljebb jött, anélkül, hogy a cipőjét lehúzta volna, és ez Simont kifejezetten idegesítette. Tudta jól, hogy a tisztaságmániája nyilvánvaló, de hogy az egy idegen lakásban is ilyen határozottan jelentkezik, nem gondolta volna. Hogy zavarni kezdi, ha valaki, aki valószínűleg a saját lakásába érkezik haza, magán hagyja a cipőt, és úgy lép a világos szőnyeggel borított szobapadlóra. Aztán már az volt az érzése, életében először, hogy ostobaság ezen töprengenie, hiszen nem az ő gondolja. Másrészt, jelentéktelen dolog, amihez hasonlókra túl sok időt pazarolt el eddig. Az alak sötét öltönyt viselt. Fölötte vékony kabát lógott kigombolva, pont olyan, amilyen Simonnak is volt, s amit ritkán viselt, mert mindig szűknek érezte. A másikon azonban hibátlanul állt. Egyenes vonalban zuhant le két oldalt a teste mellett, sehol egy gyűrődés, ránc, minden tökéletesnek tűnt, s mivel kellően sötét volt ahhoz, hogy ne lássa tisztán a részleteket, nem is fedezett fel semmi egyenlenséget, ami irigységet ébresztett benne.

– Kicsoda maga? – kérdezte Simon. A hangjában rejtőzött némi felháborodás. Mintha ő kérné számon az illetőn, hol is jár, pedig egyértelmű volt, hogy ez csak fordítva elképzelhető.

– Simon, tudod, hogy ki vagyok.

Arra gondolt, hogy ezek szerint a nevét is tudja, s hogy talán a félreértésről is van tudomása. Kétségbeejtő volt a gondolat, hogy a másik többet tud az egészről, mint ő. Hiszen akkor az is lehetséges, hogy nem is félreértés, hanem egy előre eltervezett dolog, ami szándékosan kuszálta össze a napjait. Amint végignézett rajta, látta, hogy korántsem hasonlít hozzá annyira, mint ahogyan azt az elmúlt napok tapasztalatai látszólag alátámasztották. A mozgása darabosabb volt, mint az övé, bár ezt azonnal másodlagosnak vélte. Rájött, a saját mozgását nem képes megfigyelni,

így már maga az összevetés is értelmetlennek tűnt. Azt viszont egyértelműen látta, hogy az alak nincs olyan magas, mint ő. Ebben biztos volt. Főleg, amikor újra megmozdult, és egy kintről érkező fénysáv végre láthatóbbá tette. Az arca ugyan emlékeztetett rá, de idősebbnek látszott. Valamivel ráncosabbnak is. Úgy rémlett neki, a saját arca kerekesebb, s mintha a homloka szélesebb lenne. A haja is más volt. Talán a színe miatt, bár ebben sem volt egészen biztos. Nem értette, hogyan téveszthették össze vele, mert a hasonlóság összességében igen csekélynek tűnt.

– Péter? – kérdezte Simon.

– Tudod, hogy én vagyok – mondta a másik.

Simon úgy látta, otthonosan mozog, s hogy egyáltalán nincs meglepődve azon, ami történik, mintha a lehető legtermészetesebb volna számára, hogy ő itt van. Az alak levette a kabátját, majd helyet foglalt az egyik karosszékekben, Simonnal szemben.

– Miből gondolja, hogy tudom, kicsoda? – kérdezte elfúló hangon. A mondat felénél már zavarban volt. Azt hitte, az óvatoskodása csak ront a helyzeten, miközben a másik mintha a fölényt, s a nyilvánvaló pozícióját akarta volna hangsúlyozni, erre gondolt.

– Onnan, hogy pontosan tudom, mire gondolsz. Hogy mi jár a fejedben.

Simon ezt már végképp zavarba ejtőnek találta, és hihetetlennek is. Mert hát honnan tudhatná ez a valaki, hogy mire gondol.

– Ezt azért nem hiszem. Azt viszont feltétlenül tudnia kell, hogy semmi rosszat nem akartam. Egyszerűen csak összekeverték magával és...

– Ne magyarázkodj! Tudom, hogy így van, Simon. És tegezz nyugodtan.

Simonnak eszébe jutott, hogy az ittléte sehogy se mondható véletlennek, és örült, hogy a másik közbevágot, megakadályozva, hogy összevissza beszéljen arról, hogyan is került ide. Kulcs volt nála, jutott eszébe, amivel bejött a lakásba, s amit szánt szándékkal szerzett meg, tehát egy nagyon is érthető folyamat eredménye, hogy itt van, egyáltalán nem a véletlené. Az viszont bosszantó volt, hogy az illető úgy beszél vele, már az első mondatától kezdve, mintha ismerné. Méghozzá jól. Mintha azt akarná éreztetni vele, hogy nem emlékszik rá. Hogy elfelejtkezett valamiről, s mivel sehogy sem jutott eszébe, miről, az érzés szinte elviselhetetlenné vált, mert nem tudta, honnan, milyen irányból közelítsen.

– Ugyan honnan tudná? – kérdezte mégis, mert kíváncsi volt, mit válaszol a másik.

– Szorosabb a kapcsolatunk, mint hinnéd.

– Ezt honnan veszi? – tette föl magában a kérdést.

– Látom, beleolvastál a szövegbe.

Simon az asztalon álló laptopra nézett, ami fehéren világított a megnyitott dokumentummal a képernyőn.

– Ez nem egészen az, aminek...

– Én hagytam nyitva a gépet. Szerettem volna, hogy beleolvass. Bár ahogy nézem, nem jutottál messzire.

Simonnak ez érthetetlen volt, hiszen hogy hihette ez a valaki, hogy ő egyáltalán idejön? Ugyanakkor eszébe jutott, hogy a történet kísértetiesen hasonlít ahhoz, ami az elmúlt napokban vele történt. Persze olvasva azért mégiscsak más volt, nyugtatta magát rögtön. Úgy érezte, egy számára szokatlan erő ellenáll benne. Ellenáll annak, hogy azzal a valakivel azonosítsa magát, akiről olvasott. A szövegre nézett. Észrevette, hogy csak a feléig sikerült visszagörgetnie igyekezetében, és arra gondolt, hogy akkor a másik bizonyára azt hiszi, csupán odáig olvasta el. Nem látta értelmét, hogy magyarázkodjon, mert egyrészt szerette volna leszoktatni magát arról, hogy megpróbálja kitalálni mások gondolatait, ami annyi félreértéshez és vitához vezetett korábban. Másrészt közben már úgy érezte, hogy ha lehetősége lesz rá, rákérdez egy-két részletre, amit ellentmondásosnak vélt, s egyben, talán pont emiatt, nagyon érdekesnek is.

– Hogy tetszett? – kérdezte közben a másik.

– Zavarba ejtő volt – mondta, teljesen spontán módon, mintha nem is ő gondolná így hirtelen.

– Ezzel nem vagyok előrébb, de igazából ez nem a te hibád.

– Hogy érti ezt?

– Úgy értem, hogy nem lehet objektív véleményed a szövegről. Ebben is hasonlítunk.

Simon ezt igaznak érezte, azzal együtt, hogy tudta, újra kellene olvasnia a szöveget. És nem is értette, miért nem ébred benne egyértelmű ellenkezés az állítással kapcsolatban, hiszen nem látta át pontosan, mire utal a másik, aki közben cigarettatárcát, gyújtót vett elő. A határozott mozdulatok után döbbsent csak rá igazán, hogy egy idegen lakásában van, miközben furcsállta, hogy a döbbenete nem igazi döbbenet, mintha valaki kölcsönöznék neki. Vagy egyszerűen csak egy kötelező érzés lenne, ami a szituációhoz köti, és nem az a fajta, ami rávilágít bármire is. Fölállt ugyan, de érezte: ez nem azt jelenti, hogy el kéne mennie.

– Gondolom, nem zavar. Azt meg tudom, hogy nem kérsz. Ugye?

Simon először arra gondolt, hogy valóban nem kér. Aztán pedig arra, hogy ha a másik tudja ezt, akkor meg minek kérdezte. Szóval, hogy ez a valaki valószínűleg csak szórakozik vele.

– Nem, tényleg nem kérek. És nem, nem zavar – mondta, majd visszaült.

– Valójában tudom, hogy nem.

– Tényleg?

– Igen.

Simon várt. Elsősorban arra, hogy az alak rágyújtson, de nem tette. És ez még érthetlenebbé és bosszantóbbá tette a kérdéseit.

– Nem gyújt rá? – kérdezte hirtelen. Közben erősen koncentrált, mintha annak hatása lehetne a másikra.

– Majd később, Simon.

– Hogy érette azt, hogy tudja, mire gondolok?

– Úgy, Simon, hogy tudom, mire gondolsz.

– Már honnan tudná – vágta rá, miközben nem volt biztos benne, hogy az utolsó kérdést kimondta-e egyáltalán, vagy csak gondolta. Erre rákérdezni azonban nagyon kellemetlen lett volna. Mindketten hallgattak egy kicsit. – Nos, akkor mire gondolok? – szólalt meg most határozottan.

– Az előbb arra gondoltál, hogy meglepő, hogy egy ilyen szituációban szóba állsz velem, és nem hagyod el a lakást, ahová valójában nem volna jogod bejönni. Ezt szokatlannak érezted.

– Ugyan már! – vágott közbe Simon. – Ezt azért nem volt nehéz kitalálni.

– Arra is gondoltál, hogy hogyan keverhettek össze velem az emberek. Hiszen nem hasonlítunk, legfeljebb emlékeztetünk a másokra. Alacsonyabb vagyok, mint te, idősebb is. És arra is gondoltál, hogy nem vezet sok jóra, ha megpróbálsz kitalálni a gondolataimat.

Simon köhintett párat, annyira meglepte, amit hall.

– Mit akar ezzel elérni?

– Mondom, hogy tegezz, Simon.

– Elnézést – mondta ösztönösen. Szokatlan volt, hogy közben nem érez semmiféle szégyent, s mintha magát az érzést sem tudná feleleveníteni egyáltalán. Arra gyanakodott, hogy a férfi csak játszadozik vele, s hogy hiába tűnik higgadtnak, ez a nyugalom nem tarthat sokáig. – Miért ismételteti állandóan a nevemet? – folytatta gyorsan, mert el akarta terelni a témát, de szinte biztos volt benne, hogy bármiről is beszél, az mindig ugyanaz.

– Mert egyrészt tetszik a neved. Másrészt nem tudom eldönteni, hogy megfelelő-e.

– Megfelelő? Mihez megfelelő?

– Hogy megfelelő-e a számodra.

– De hát, ez a nevem. Már elég régóta.

– Azért nem olyan régóta.

– Igen, végül is ez a közel harminchárom év nem olyan sok.

Péter nevetett.

– Nincs az harminchárom.

– Néhány nap múlva leszek harminchárom – tette hozzá határozottan, bár azt sem tudta, hányadika van, s így már feleslegesnek érezte a magyarázkodását, mint ha annak, hogy ennyi idő, mégse volna jelentősége. Ha csupán abban a tekintetben nem, hogy sosem annyinak érezte magát, mint amit a számok mutattak. A gyerekkorából például alig tudott felidézni valamit. A helyszínek, néhány kép, egy-egy játék vagy szobabelső még csak-csak ott volt előtte, de hogy mi történt pontosan, mivel telt el az a rengeteg idő, hogy miket csinált azokban a belső terekben, kikkel találkozott, nem tudta. Hiányoztak az arcok, az illatok, az érintések. A képek soha nem elégítették ki egészen. Miközben ezen töprengett, önkéntelenül is körbejárta sze-

mét a szoba tárgyain. Rájött, hogy még szét se nézett a lakásban, annyira hamar leköttötte figyelmét a képernyőn olvasott szöveg, s szokatlan is volt számára, hogy korábban végig se járta a szobákat, mert egyébként, ha teheti, mindig körbenéz. Eszébe jutott a kép is, ott feküdt az asztalon lefordítva, s hogy esetleg megnézni. Ijesztő volt azonban a lehetőség, hogy a rajta kirajzolódó arc szabadon tekintsen szét a szobában. Mintha ez eleve nem volna elképzelhető, mert közben arra gondolt, hogy mindig van a szobának egy olyan része, amit nem lát. Sőt, hogy akkor már tulajdonképpen hárman volnának itt, és hogy az a harmadik fél, hiába volt olyan ismerős, a némaságával elviselhetetlen terhet róna rájuk. Hozzáért a képhez. Szinte vonzotta a kezét, de azonnal elkapta, nehogy kísértésbe essen.

– Nem a pontosságodról vagy híres, Simon, ezt mindketten tudjuk. És el kell szomorítsalak, mert nem vagy harminchárom éves. Vagy legalábbis nem úgy, ahogy azt általában érti az ember – mondta a másik.

Az első állítást igazságtalannak érezte, mert igenis volt, amiben kifejezetten pontos tudott lenni. Igaz, gondolt rá hirtelen, leginkább azokban a dolgokban, amik neki voltak fontosak.

– Maga hogy érti?

– Mondom, hogy tegezz, Simon.

– Igen, persze...

– Én is állandóan ezt csinálom, ne aggódj. Sok mindenben hasonlítunk.

Simon megjed, mert épp arra gondolt, hogy sokkal kevésbé aggódik, mint kéne.

– Így volna? – kérdezte zavartan.

– Pontosan így.

– Nekem nem úgy tűnik.

– Szerinted nem hasonlítunk?

– Mármint külsőleg? Nem annyira, mint hittem, azok alapján...

– Úgy összességében.

– Honnan tudnám?

– Mit érzel?

Simon nem válaszolt, mert nem érzett semmit, és ez kifejezetten zavarta. Várakozás volt benne, ami egy nagy veremhez hasonlított, és üresen tátongott lefelé.

– Mi ez a zagyvaság?

– Ez nem zagyvaság, Simon. És ha figyelsz magadra egy kicsit, vagy ha az elmúlt napok eseményeire gondolsz, rájöhetsz, hogy igazam van.

– És mindez a korommal függ össze?

– Nem, Simon, a korod csak egy dolog. Ezzel arra utaltam, hogy nem az vagy, akinek gondolod magad.

– Honnan tudja... tudod, hogy kinek gondolom magam? – kérdezte, miközben az jutott eszébe, hogy ilyen módon még sosem gondolt magára. Ösztönösen volt mindig valaki más, de hogy ő ki valójában, azt nem tudta volna megmondani.

– Pontosan tudom, Simon. Hidd el. Nagyon sok közöm van ahhoz, hogy mit gondolsz.

– Ezt hogy érted?

– Úgy, Simon, hogy ha én nem lennék, te sem lennél.

Simon nem értette, mire utal ez a mondat, mégsem volt igazán ellenére. A nyilvánvaló képtelensége mellett volt benne valami megnyugtató. Mintha levénné a felelősséget a válláról, és könnyebbé tenné még egy-egy lélegzetvételt is. Közben újra eszébe jutott a szöveg, s hogy milyen pontosan, az eseményeket követve, a részleteket kibontva mutatja be, mi történik azzal, akit szintén úgy hívnak, akárcsak őt. És hogy az a rész, amit olvasott, épp ott ér véget, hogy az, akit Simonnak hívnak, ül egy lakásban, és olvas egy számára érthetetlen, de mégis ismerős szöveget, s hogy a szereplő érzései kuszák, legalábbis a számára. Szívesen olvasta volna tovább, hogy mi történik vele, de véget ért az írás. Így nem volt képes eligazodni benne, csupán egy töredék volt számára, amiről nem tudta, bosszantja vagy felcsigázza inkább. Mert ráadásul az, amit az imént a vele szemben ülő mondott, csak még inkább megerősítette benne az érzést, hogy a sejtésnél, vagy a szokatlan hasonlóságnál jóval több köze van a leírtakhoz. Mintha tényleg róla szólna, ami ugyanakkor elképzelhetetlennek tűnt, hiszen számos részlet ismeretlen volt előtte. És a szereplő is, nem talált jobb szót, idegennek tűnt.

– Találkoztunk már korábban? – kérdezte.

– Nem. Illetve mégis, csak nem úgy, hogy egymással szemben ültünk.

– Akkor hogyan?

– Máshogy, Simon.

– Hogy értetted azt, hogy ha te nem lennél, akkor én se lennék?

– Szerinted hogyan lehet ezt érteni?

– Nem tudom, azért is kérdezem.

– Dehogynem tudod. Koncentrálj.

Simon nem tudta, mire kéne koncentrálnia. Néhány másodperc elteltével azonban már olyan gondolatok és részletek öntötték el az agyát, amik addig nem is léteztek számára. Mintha a következtetései nem a saját tapasztalataiból táplálkoznának, hanem valaki máséból, vagy csak úgy a semmiből törnének elő. Ismét a kép felé nyúlt, de nem mert hozzáérni. Félt, hogy ha túl sokáig nézi, elhatalmasodik rajta egy érzés, talán a hiábavalóságé. Hirtelen nagyon kevésnek érezte magát, mint aki arra vár, hogy megalkossák. Hogy megmondják neki, kicsoda is ő valójában. Ez ugyanakkor nem volt szokatlan neki, mert közben eszébe jutottak a színművészetin eltöltött évek, ahol gyakran úgy lecsupaszodott, hogy napokig érzések nélkül támolygott a folyosókon, s akit csak az menthetett meg, ha valaki más lehetett pár óránnyira. Most még erősebben érezte ezt, mint bármikor korábban, mégse szorongással töltötte el, inkább kíváncsiság, várakozás volt benne, mintha a párbeszéd, bármennyire hihetetlen volt is, és bosszantó, elvezetné valahová, ahol ezelőtt még nem járt.

– Még mindig nem tudom – szólalt meg.

– Úgy, Simon, hogy én találtalak ki.

Simon megismételte magában a mondatot, annyira valószínűtlen volt. Nem is értette meg azonnal.

– Ez nevetséges – felelte aztán.

– Valóban?

– Persze, hogy az. Hiszen nem lehet csak úgy kitalálni valakit – mondta. Azonnal kétsége, szinte büntudata támadt, hiszen ő, aki annyi karaktert formált meg különböző szituációkban, tulajdonképpen nem is mondhatná ezt. Csakhogy most róla volt szó, és ez egészen másként működött. Mintha bizonyítania kellene a saját létezését, ami önmagában lehetetlennek tűnt, mert hát hogyan kezd hozzá ilyesmihez az ember?

– Már hogyan lehetne, Simon. Téged, akárhogy ágálsz, én találtalak ki.

– Ezt nem hihetem el – mondta széttárt karokkal, miközben észrevette, és zavarta is, hogy a másik ugyanazt a kifejezést használta, mint ő. Érezte, hogy a felháborodása nem olyan egyértelmű, amilyennek lennie kéne, bár az rejtély maradt számára, hogy mihez képest volt olyan nagyon bizonytalan. Újra eszébe jutottak az elolvasott oldalak, és már valamiféle rokonszenvet érzett az iránt a Simon iránt, akiről olvasott. Mégis, elsősorban maga előtt, le akarta tagadni, hogy ezt érzi. Behunyta a szemét, hogy egyedül lehessen.

– Miért nem hiszed el, Simon?

– Mert itt ülök, és beszélgetek veled, azért. Ez csak elég bizonyíték – mondta ingerülten, miután ismét fölnyitotta a szemét.

– Ez nem bizonyíték, Simon. Hány olyan szituációban voltál korábban, ahol két ember ült és beszélgetett egymással, miközben mégse léteztek a szó valódi értelmében?

– De ez nem egy darab, hanem a valóság.

– Tévedsz, Simon, ez egyáltalán nem a valóság.

– Akkor hát mi?

– Egy történet, ami rólad szól.

– Igen, az életem. De kezd elegendem lenni az egészből – mondta dühödten. Azonnal érezte: a mondat nagyon is félreérthető, mégsem akart már magyarázkodni, s hogy közben valami mégis rákényszeríti, hogy maradjon, és folytassa.

– Ez nem az életed, Simon...

– Megtennéd, hogy nem ismételtetted állandóan a nevemet? – vágott közbe.

– ...leginkább az enyém.

Simon értette ugyan a mondatot, de nem akart tudomást venni róla.

– Nem szereted a nevedet?

– De igen, teljesen megvagyok a nevemmel. Ilyen sokszor azonban nem akarom hallani!

– Meg is változtathatjuk, ha netán úgy akarod.

Simon nevetett. A nevetése azonban visszatetszőnek, őszintétlenül tűnt, mint ha csupán a kétségbeesése fejeződne ki benne. Félelmetes volt ez az utolsó mondat. A lehetősége annak, hogy csak úgy megváltoztatják a nevét. Kezdte aggasztani a helyzet, mert eszébe jutottak az elmúlt napok találkozásai, amikor jó néhányan hitték azt, hogy ő valaki más. Ráadásul az, aki most itt ül vele szemben, és ilyesmiket állít. Az még csak elviselhetőnek tűnt, hogy mások, ráadásul egy idegen környéken, azt hiszik, ő valaki más, de hogy az is valami hasonlóról beszél, akivel azok az idegenek összekeverték, több mint ijesztő. Kirázta a hideg, mert ötlete sem volt, hol kezdje el. Hogyan cáfolja meg az állítást, hogy őt a vele szemben ülő férfi találta volna ki. Nem is értette, mit jelent ez, vagy hogy egyáltalán hogyan mondhat normális ember ilyet, hiszen itt ülnek egymással szemben, és ez már önmagában megcáfolja az állítást. Eszébe jutott egy bizarr lehetőség. Vagyis hogy ha mégis így volna, ami persze nevetséges, akkor mindent, amit érez, mindent, amit gondol, valójában nem ő érzi, nem ő gondolja el, hanem a másik. Izzadt. A hátán kövér cseppek gurultak lefelé. A halántéka és a homloka nedves lett, a tarkóján forróság vonult végig. Ha mindez netán igaz, folyt benne tovább a dolog, akkor a reakciói sem valódiak, és a gondolatai csak valaki másnak a gondolatai, és a testi tünetek is csak azoknak a gondolatoknak a következményei, gondolta. Nem, ez elképzelhetetlen. Hiszen lázad ellene. És ha úgy volna, ahogy a férfi mondja, akkor nem tudna lázadni. Semmi értelme nem lenne, mert teljesen ellentmond annak, hogy ő egy olyan személy, akit csupán kitaláltak. A szívverése lassult. Az érv erősnek tűnt. Igazolni látszott, hogy neki nagyon is helye van itt, és a körülötte lévő világ is valódi, s hogy mindez bizonyára csak egy tréfa, bár kétségkívül jól kidolgozott. Végiggondolta még egyszer az egészet, hogy határozottan, lényegre törően fejezhesse ki magát, s hogy néhány kérdéssel összezavarja a vele szemben ülőt, és megcáfolja az iménti állításait.

– Végiggondoltad a dolgot? – kérdezte váratlanul a másik.

Ez kissé összezavarta Simont. Próbált visszatálcálni a gondolatmenethez, de nehezen ment. Jobbnak látta, ha megszólal, hátha időközben képes lesz még jobban átlátni a helyzetet.

– Tegyük fel, hogy így van – kezdte el. – De akkor mivel magyarázod az ellenkezésemet? Az önálló véleményemet erről? Hiszen ha te találtál ki, ami nyilvánvalóan elképzelhetetlen, akkor nem ellenkeznék. Mert hát, miért akarnád, hogy ellenkezzek? Nem érzed ebben az ellentmondást? – kérdezte végül. Némi meglepődöttséget érzett. Közben azt is, hogy nem elég erőteljes, amit mondott. Azt hitte, jobban meg tudja fogalmazni a gondolatait, de nem értette egészében a problémát, és ez kétségbeejtő volt.

– Simon, ez nem igazol semmit. Hiszen azt is kitalálhattam, hogy ellenkezel. A gondolatok, amik most benned kavarnak magadról, az arcodról, a szavaidról, hogy ki is vagy egyáltalán, vagy hogy én ki vagyok, szintén csak egy elgondolás eredményei. Az én elgondolásomé – mondta a másik.

Simon úgy látta, mindez összhangban van a korábbi elképzeléseivel. Nem örült neki.

– Szóval, azt állítod, hogy ha akarod, megváltoztathatod a nevemet. Ebből akkor az következik, hogy én egyik pillanatról a másikra azt kezdem hinni, hogy úgy hívnak, azon a másik néven – fűzte tovább. Igyekezett név nélkül megfogalmazni ezt, nehogy valami még aggasztóbb dolog történjen.

– Nem azt kezded hinni, hanem azt is hiszed, úgy, mintha mindig is azt hitted volna.

Simon megismételte magában a szavakat. Tudta, hogy pontosan ezt kellett volna mondania, és bosszantotta, hogy nem ő mondta ki végül.

– Szeretnéd kipróbálni?

– Nem – mondta határozottan Simon. Izgatta ugyan a dolog, de biztos volt abban, hogy nincs hozzá elég bátorsága. Arra gondolt, hogy ha a neve megváltozna, akkor nagyon sok minden más is átalakulna körülötte. Az elmúlt napok tapasztalatai alátámasztották ezt az érzést, és rájött, hogy óvakodnia kell az ilyen drasztikus változásoktól. Inkább hallgatott, és maga elé bámult egy ideig.

– Igazából örülök neki.

– Igen? – kérdezett vissza.

– Igen, mert ha megváltoztatom a nevedet, akkor nagyon sok minden mást is meg kellene változtatnom, és nem vagyok biztos benne, hogy jól menne.

Simon azt érezte, ezek tulajdonképpen az ő gondolatai, csak hogy nem tudta, óvják-e, vagy pont hogy ellene irányulnak inkább.

– Ezt fejtsd ki jobban, kérlek – mondta Simon. Üldözte a kíváncsiság, és már nem hihette azt, hogy nincs valami igazság abban, amit Péter mondott. Mérhetetlenül egyedül érezte magát a bőrében, azzal együtt, hogy végre volt valaki mellette, aki úgy tűnt, mindenkinél pontosabban látja. Ez azonban még magányosabbá tette, amit végképp lehetetlenség volt megmagyaráznia önmagának. Rádöbrent, hogy egész életében így érzett, és félt, hogy talán soha nem vetül rá határozott fény, hogy tisztán láthassa.

– Arra gondolok, hogy nem könnyű veled dolgozni.

– Rám akarod kenni a dolgot? – kérdezte felháborodottan.

– Ezt hogy érted?

Híányérzete támadt, mert a másik most nem fűzte hozzá a nevét a kérdéshez, és így kissé olyan volt, mintha önmagának tette volna föl. Nem felelt azonnal. Muszáj volt lehiggadnia, hogy átgondolhassa mindezt. Arra jutott, hogy az, amin gondolkodik, szintén nem jelent sok önállóságot.

– Amit ki akarok fejteni, végül is te fejted ki, erre gondoltam – mondta, mert közben eszébe jutott, hogy megfordítja az irányt. Hátha úgy hamarabb eljutnak a megoldásig.

– Ez nagyon érdekes, de engem nem tudsz megkerülni, kijátszani, Simon. Egyéb-ként pedig fáradságos dolog lenne az átalakítás. Nem biztos, hogy úgy sikerülne, ahogy elképzelem. Vagy ahogy elképzelném, ha el akarnám képzelni.

Simon arra eszmélt, hogy ha mindez igaz, akkor nem ő próbálja kijátszani a másikat, hanem ő saját magát. Ez azonban annyira ellentmondásosnak tűnt, hogy megijedt tőle.

– Félsz valamitől? – kérdezte hirtelen.

– Te félsz, Simon?

– Ha úgy van, ahogy mondod, akkor nem is kell válaszolnom.

Egymásra néztek. Nem tudta eldönteni, hogy ki vár tulajdonképpen kire.

– Van úgy, hogy félek.

– Most érzem először, amióta itt ülünk, hogy őszinte vagy.

– Ezzel nem vagy egyedül.

– Igen, mert ha úgy van, ahogy mondod, akkor csak úgy kérdezhetnéd meg, hogy félek-e, ha te magad is félsz.

– Igen, ebben van valami.

Simon zavarba jött, mert megint nem volt biztos abban, hogy kimondta-e az előző mondatot, annyira erősen koncentrált a tartalmára. Nem tudta, mit kezdjen a válasszal, s hogy hogyan mondjon valami még frappánsabbat. Hallgattak egy ideig.

– Még egy kérdést engedj meg nekem – folytatta aztán, mert furdalta a kíváncsiság.

– Amennyit csak akarsz.

– Szóval, akkor valójában te döntöd el, hogy adsz-e nekem másik nevet, és csak látszólag én, ugye?

– Mondjuk úgy, hogy az a részem, aki te vagy. Illetve aki szeretne te lenni.

Simon elgondolkodott. Azzal együtt, hogy nem látott tisztán, mégis érzett némi megnyugvást, mintha jobban értené, a korábbi tapasztalatai alapján, mit is jelent ez. Hogy mit jelent másnak lenni. Mássá válni, ha csak egy rövid időre is. Miként lehet kizárni a külvilágot, s micsoda döbbenet és teher az, amikor újra rád zuhannak a saját világod körülményei. És bizarrnak érezte, hogy ez nem csak egy-két órára lehetséges, hanem hogy egy egész élet telhet el ebben az állapotban.

– Ez beteges – mondta.

– Hidd el, tudom. Közben pedig nagyon is hétköznapi. Sokat gondolkodom erről. Rólad.

– Addig sem kell magadon gondolkodnod. Ezt akartad mondani?

– Igen, Simon, többek közt ezt akartam mondani, de végül is te mondtad ki.

– Ha úgy van, ahogy mondod, akkor te mondtad ki velem.

– Nagyjából.

– Nagyjából?

– Igen, nagyjából.

– Szóval, engem használsz arra, hogy értelmes válaszokat fabrikálj a magad számára.

– Önállóbb vagy, mint hittem.

– Szóval, így van?

– Tulajdonképpen igen.

– De így egyáltalán mi értelme a vitának?

– A vitának mindig... vagy legalábbis majdnem mindig van értelme.

Simon izzadt. Eszébe jutott valami. Még gondolni is félelmetes volt rá. Várt, hát-ha elillan a vágy, hogy föltegye a kérdést, de csak egyre elkerülhetlenebbnek tűnt.

– Ha így van, mi értelme egyáltalán a létezésnek?

– Simon... Nagyon is van. Minek találnék ki olyan valakit, aki nem áll ki magáért? Aki nincs meggyőződve arról, hogy ő az, aki? Egyéniségeket, összetett karaktereket alkotok, máshogy nem is működhet a dolog.

– Na jó, de ha én csak a te képzeleted szüleménye vagyok, akkor egyfolytában magaddal vitatkozol, és nem valaki mással. Ezt, amit most adok válaszként, szintén csak te válaszolod magadnak. Vagyis pontosan tudod. Minden válasz egy eleve elgondolt dolgot tükröz, és nincs benne valódi választás, csak látszólagos. Jól gondolom? Illetve így gondolsz? – folytatta úgy, hogy alig kapott levegőt, s mégis valami-féle büszkeség töltötte el. El is mosolyodott, mert ez a kombináció most tetszett neki. Mintha sikerült volna megfognia, sarokba szorítania vele a szemben ülőt, pedig erősen gyanakodott, ezek talán tényleg nem is a saját gondolatai.

– Valóban. De hát nem magunkkal vitatkozunk egész életünkben?

– Ha te találtál ki, akkor bármit is mondok, az csak az lesz, amit hallani akarsz.

– Nem gondolsz, hogy van bennem némi önfegyelem? Valamiféle önkritika? Hogy nem csak olyasmit írok le, amit hallani szeretnék?

– Mármint akkor ezek szerint te úgy gondolsz, hogy van benned. Mert ugye, ezt sem én gondolom... Azaz mondom most.

– Mivel kitaláció vagy, így bizonyos értelemben magammal vitatkozom, igaz. Mégse egyszerűsíténém le ezt ennyire.

– Mire utalsz ezzel?

– Arra, hogy egyáltalán nem úgy gondolok rád, mint aki ne volna önálló, nagyon is változó, alakuló személyiség. Azzal együtt, hogy valóban én találtalak ki. Minden, amit mondasz, tőlem származik, bennem fogalmazódik meg, de mégse engem tükröz. Vagy legalábbis egyre kevésbé engem. Van egy határozott jelleted, egyéniséged, ami ráadásul minden szóval, mondattal bővül, összetettebbé válik. És így egyre inkább eltávolodsz tőlem. Hogy úgy mondjam, önálló életre kelsz. Hányan képtelenek elképzelni, hogy aki ír, nem írhat mást, mint ami ő maga. Bosszantó, hogy milyen szegényes az emberek képzelőereje. Mindegy, mert most itt vagy te. Sokkal több van benned, mint amit leírok rólad, sőt, leginkább az vagy, amit elhallgatok. Az a részem, ami magam számára nem megfogalmazható, mert kell hozzá valaki más is.

- Ki? - kérdezte óvakodva Simon.
- Jól tudod, ki.
- Szóval, ezek szerint a szöveg...
- Igen, Simon.

Hirtelen azt akarta mondani, hogy akkor ezek szerint róla szól, de mielőtt folytatta volna, rájött, hogy ez így egyáltalán nem pontos, mert ennek legalább két lehetséges értelmezése van. Hiszen írhatják róla úgy is, hogy ő itt van, és valaki ismeri a történetét, és azt írja le. Bár ez, ahogy az elmúlt napok eseményeire gondolt, és azokra a részletekre, amiket ebben a beszélgetésben ismert meg, lehetséges volt ugyan, de nem volt számára tökéletesen elképzelhető, be kellett vallja magának. A másik pedig, ami sokkal félelmetesebb volt, hogy ha róla írják, az azt is jelentheti, hogy a történettel együtt születik meg, az által lesz az, akinek egyébként – bár egyre kevésbé, de még – képzelte magát. Ismét hiányérzete támadt, mert több lehetőséget nem látott, s a meglévők közül egyik sem tetszett neki igazán. És így a hiány mintha őt jelentette volna, mintha éppenséggel nem megtalálná, hanem pont hogy elveszítené magát.

- Most azt érzem, akár el is érzékenyülhetnék, de közben mégse megy.
- Örülök, hogy képes vagy uralkodni magadon.
- Mármint te vagy képes.
- Nem, Simon, én nem vagyok képes. Ezért is találtalak ki.

Simon várt. Semmi nem jutott eszébe. A fénysávok, amik addig a falon futottak keresztbe, leereszkedtek. Sötét volt odakint. Alig látta a szemben ülő alakot. Fekete foltként sötétlett előtte, s az, hogy nem látta az arcát, ami sokáig mégiscsak magára emlékeztette, megnyugtató volt. A férfi fölállt, megmozgatta a nyakát, a vállait. Úgy látszott, szüksége van a helyváltoztatásra, jó ideje ültek már egymással szemben. Simon is érezte, hogy jólesne neki a mozgás, de mintha egyszerre két erő, két szándék dolgozott volna benne. És nem először érezte azt az elmúlt napokban, hogy választania kell, ami korábban, most gondolt csak bele igazán, nem volt ennyire szembevethető. Sokáig minden egyértelmű volt. Ösztönösen tudta, mit kell tennie. Vagy legalábbis fel se merült, hogy másként is lehetne akár. Eszébe jutott, hogy ha igaz az, amit a másik állít, amiről persze továbbra sem volt meggyőződve teljesen, akkor arról van szó, hogy ő, mármint Péter – igyekezett a lehető legpontosabban összeilleszteni magában a részleteket – gondol valamire, amit neki ad, útjára bocsájt úgymond, és valójában általa mondja ki. Vagyis minimum két külön személyiség él benne egyszerre, ahogy arra talán utalt is korábban, s ha így van, nagyon ébernek, koncentrálnak, alaposnak kell lennie, hogy tudja, az egyes gondolatai kinek a gondolatai valójában. Vagy hogy kinek a gondolatai lesznek, kinek is szánja őket. Vagyis akkor nyilvánvaló, hogy a gondolatokat, amiket szabadjára enged, és – vagy ő, vagy a másik – kimond, rengeteg más gondolat előzi meg, amikhez ő nem fér hozzá, csak a másik, s hogyha így van, ő csupán egy báb. Egy fércekből összeillesztett, késznek nem mondható... – hosszasan gondolkodott rajta, hogy mi is, de tökéletes kifejezést

sehogy sem talált – szereplő. Életében először volt aggasztó ez a lehetőség. Önmagában az, hogy így gondol magára. Vagy így gondolnak rá. Így gondolják el. Megint izzadt. Úgy érezte, megismétlődnek, sokkal intenzívebb formában, a korábbi reakciói. Nem tudta, hogy az ő hiányossága-e ez, vagy tényleg azé, aki most rajta keresztül esetleg önmagára gondol. Merthogy netán azokat a gondolatokat kölcsönözte neki, amiket nem volna szabad tudnia, ki tudja. Düh és irigység ébredt benne, hogy egyrészt csak felhasználják valamire, aminek az okát nem ismeri, s hogy közben nem fér hozzá, és ez volt a legbosszantóbb az egészben, azokhoz a gondolatokhoz, amikhez – még akkor is, ha úgy van, ahogy a másik állítja – mégis csak joga volna, vagyis az összes gondolathoz. Hiszen annak is van némi joga, aki sosem kérte, hogy legyen. De miféle irigység, düh ez, ha tényleg arról van szó, hogy ezt is csak a másik gondolja így? Akkor honnan ered, és legfőképp mi értelme van? Bizonytalan volt, hogy ez a gondolat csak valami zavar-e abban a folyamatban, amit ez a kettősség jelent, vagyis zavar netán Péter gondolataiban, melyek értelemszerűen átragadnak rá is, vagy csak egy olyan gondolatsor mellézköngéje, mely valóban egy tréfára vezethető vissza, ahogyan arra korábban jutott. Megijedt, hogy túlságosan beleélte magát abba, hogy a gondolatai nem önálló gondolatok. Ugyanakkor érezte, az a lehetőség, hogy nem a saját gondolatai alapján cselekszik, egyfajta felmentést is jelent. Mintha nem volna felelős. Elsőre talán könnyített a lelkén, ami aztán egy szempillantás alatt lett mérhetetlenül nehéz. Hiszen ha nem kell felelősséget vállalnia, akkor végül is, jutott el egy látszólagos nyugvópontra, nincs semmiféle tétje annak, amit tesz, mert hát nem az ő gondolatainak a következménye, s így mintha nem is ő cselekedné. Nagy levegőt vett. A szíve ismét hevesebben vert a kelleténél. Észrevette, hogy csak egészen aprókat lélegez. Várt, hogy kirajzolódjon egy tiszta kép a fejében, amibe bekapaszkodhat, de nem volt ilyen kép, hiába koncentrált. Viszont mindezzel együtt továbbra is határozottan hitt benne, van önállósága a gondolatainak, bár újra felöltött benne, hogy talán ezt is csak azért hiszi, mert valaki, talán a vele szemben álló, azt akarja, hogy higgye. Ez azonban már olyan messzire vezetett, hogy rémület fogta el. Mintha egy lefelé tartó örvénybe keveredett volna, amiből, egy bizonyos pont után, nincs már visszatérés.

Az alak hátrébb állt, majdnem az ajtónál. Fölvillant egy kis lángcsóva, rágyújtott. Simon arra gondolt, hogy le kéne szoknia.

– Tudom, le kéne tennem – mondta a másik.

Simont szorongás fogta el, mert újra elindult benne a korábbi gondolatsor, és azt hitte, kezd teljesen belegabalyodni.

– Ideje volna.

– Ami az illeti, nem is tudom, minek szívom.

– Megszokás. Ahhoz hasonló, mint amikor én képtelen vagyok tegezni valakit.

Péter nem szólt, így Simon azt érezte, talán még hozzá kéne tennie valamit.

– Illetve te – mondta. Rádöbrent, hogy ezzel a félmondattal már nem a másikat, leginkább saját magát gúnyolta ki. Sőt, közben úgy látta, egy helyben toporognak,

mert itt, ebben a szobában talán soha nem fog kiderülni, mi igaz mindebből. Továbbra is félelmetes volt az egész, de azzal már kezdett megbarátkozni, hogy nem teljesen lehetetlen. Vagy legalábbis nem úgy, ahogy jelen pillanatban még képzei. Leginkább pontosításra szorul, amire, kezdte el nyomasztani egy újabb gondolat, rámehet az egész élete.

